

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

01 decembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte - Petru Ursache,

Judecătorii - Constantin Alerguș, Vladimir Timofti, Ghenadie Nicolaev,
Nadejda Toma,

a judecat, în ședință publică, recursul ordinar, declarat de avocatul Russ Sergiu în numele inculpatului Tihon Dorin, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 aprilie 2015, în cauza penală în privința lui

Tihon Dorin Simion, născut la 11.06.1991,
originar și domiciliat în or. Orhei, str.
Nistreană, 24/2.

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 25.11.2013 - 17.12.2014;

instanța de apel: 21.01.2015 - 15.04.2015;

instanța de recurs: 16.07.2015 - 01.12.2015.

Procedura de citare a fost legal executată.

În ședința instanței de recurs s-au prezentat:

Avocatul Russ Sergiu, care a susținut recursul în sensul declarat, și a solicitat casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 aprilie 2015, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, cu obligarea ultimei de a dispune efectuarea unei expertize tehnice repetat.

Inculpatul, Tihon Dorin, care a solicitat admiterea recursului în sensul declarat.

Procurorul, Sergiu Crijanovschi, care a solicitat respingerea recursului declarat de avocat în numele inculpatului, ca inadmisibil, solicitând menținerea deciziei contestate, fără modificări.

Partea vătămată, Macari Andrei, care a solicitat respingerea recursului declarat și menținerea deciziei contestate.

Părțile vătămate, Macari Larisa și Cociorva Ion fiind citați legal pe adresele nominalizate în actele cauzei, în ședința instanței de recurs nu s-au prezentat.

Cu referire la recursul ordinar declarat, Colegiul penal lărgit

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei, din 17.12.2014, Tihon D. a fost condamnat în baza art. 264 alin. (4) Cod penal, la 5 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani.

Conform art. 90 alin. (1) Cod penal, executarea pedepsei închisorii a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 4 ani

A fost admisă parțial acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată, încasându-se de la Tihon D. în beneficiul lui Macari L. cu titlu de prejudiciu material a sumei de 34 lei, cheltuieli pentru acordarea asistenței juridice 500 lei și cu titlu de prejudiciu moral a sumei de 50 000 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că, la 04.08.2013, în jurul orei 03²⁰, Tihon D., fiind în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, cu concentrația de alcool în sânge de 1,63 g/l, aflându-se la volanul automobilului de marca „RENAULT MEGANE”, cu n/î OR BN 230, pe traseul M2 Chișinău-Soroca, în direcția mun. Chișinău, pe str. 31 August 1989, din orașul Orhei, cu viteză sporită de aproximativ 90 km/h, la km 43+33 m. al traseului, încălcând cerințele pct. 14 lit. a), 42 alin. (1), 45 alin (1) lit. a), b), d) și 47 alin. (1) lit. a) al Regulamentului Circulației Rutiere (RCR), s-a deplasat pe banda carosabilului destinată direcției în sens opus și a comis coliziune cu microbuzul de marca „MERCEDES BENZ 208 D”, cu n/î TL AJ 148, condus de cet. Ioxa M., care se deplasa regulamentar în direcția or. Soroca.

În rezultatul accidentului rutier, pasagerului automobilului Cociorvă I., și pasagerului microbuzului, Macari L., le-au fost cauzate vătămări corporale grave periculoase pentru viață.

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul Russ S. în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea acesteia, pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul Tihon D. să fie achitat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (4) Cod penal, deoarece accidentul rutier nu a fost comis de el.

În motivarea recursului declarat, apelantul a indicat că:

- constatările instanței de fond privind circumstanțele accidentului rutier din speță contravin elementelor de fapt probatorii administrate în proces penal;

- la materialele cauzei nu există nici o probă ce ar demonstra că locul tamponării automobilelor ar fi pe banda carosabilului pe care se deplasa microbuzul;

- locul tamponării autoturismelor implicate în accident, este fixat nu pe banda pe care se deplasa microbuzul, ci pe banda pe care se deplasa automobilul, la o distanță de 1,5 m., în interiorul benzii de la mijlocul carosabilului;

- din pozele executate în cadrul cercetării la fața locului, se observă că mijloace de transport accidentate sunt amplasate pe banda carosabilului pe care se deplasa automobilul;

- în cadrul cercetării judecătorești absolut nici o parte nu a atras atenția instanței asupra datelor obiective administrate prin intermediul cercetării la fața locului, probe care în cel mai direct mod îl dezvinovățesc pe inculpat în comiterea accidentului, prin ieșirea pe contrasens;

- prima instanță eronat a ajuns la constatările circumstanțelor accidentului rutier, deoarece acestea contravin materialelor dosarului;

- prima instanță a ignorat faptul că urmărirea penală a fost efectuată superficial și unilateral, fiind accentuată practic doar asupra stării de ebrietate a inculpatului, astfel, nefiind verificată versiunea conform căreia șoferul microbuzului a comis accidentul rutier;

- instanța de fond a ignorat faptul că, șoferul microbuzului Ioxa M. a achitat compensații bănești părții vătămate, în ședința de judecată din 22.10.2014.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, din 15.04.2015, a fost respins apelul declarat, ca fiind nefondat și menținută hotărârea atacată.

5. Instanța de apel a specificat că, instanța de fond analizând probele cercetate în ședința de judecată prin prisma art. 101 Cod procedură penală, în virtutea cărora, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor corect a stabilit vinovăția inculpatului Tihon D. în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (4) Cod penal, la baza sentinței de condamnare fiind puse: *declarațiile părților vătămate: Cociorvă I. și Macari A.; declarațiile martorului: Ioxa M. și Busuioc M.*

Concomitent, vinovăția inculpatului, în comiterea infracțiunii incriminate, a fost dovedită și prin materialele cauzei și anume: - *procesul-verbal de cercetare la fața locului a accidentului rutier din 04.08.2013*; - *schița accidentului de circulație cu foto-tabel*; - *procesul-verbal al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului și stării de ebrietate și naturii ei nr. 376, din 04.08.2013*; - *raportul de expertiză medico-legală nr. 206/D, din 16.08.2013 și nr. 205/D, din 16.08.2013*; - *raportul de expertiză biologică nr. 987, din 13.09.2013*; - *raportul de expertiză auto-tehnică nr. 1636, din 24.09.2013*.

Referitor la argumentele apărării precum că, din procesul-verbal de cercetare la fața locului, a schemei accidentului rutier și a fotografiilor efectuate, nu ar rezulta că anume Tihon D. a ieșit pe contrasens, instanța de apel a menționat că, prin procesul-verbal de cercetare la fața locului din 04.08.2015, s-a constatat locul accidentului rutier pe traseul M2, Chișinău-Soroca, km 43+32,9 m., iar potrivit concluziei din raportul de expertiză nr. 1636, din 24.09.2013, s-a menționat că, *stabilirea poziției exacte a mijloacelor de transport pînă la momentul coliziunii nu este posibilă, deoarece pînă la momentul coliziunii, automobilele s-au aflat în stare de mișcare și nu au avut o careva poziție fixă*. De asemenea, locul accidentului rutier nu au fost fixate urmele necesare pentru soluționarea acestei întrebări, adică nu au fost fixate urmele de deplasare ale vehiculelor lăsate pînă la momentul coliziunii. În momentul coliziunii, partea stîngă din față a automobilului a intrat în contact cu partea stîngă din față a microbuzului. Axele longitudinale ale acestor vehicule în momentul de coliziune, s-au aflat aproximativ paralel una față de alta. Poziția reciprocă a vehiculelor, în momentul de coliziune, este prezentată în schema, care este anexată la raportul de

expertiză. *Determinarea poziției vehiculelor menționate în momentul coliziunii în raport cu elementele părții carosabile, nu a fost posibilă, din cauza lipsei la fața locului a urmelor necesare pentru soluționarea acestei întrebări.*

La fel, instanța de apel a apreciat critic argumentele apărării precum că, *„prima instanță stabilind vinovăția inculpatului în comiterea accidentului rutier a reieșit doar din prezumția șablon practică, eronată, conform căreia șoferul care se află în stare de ebrietate automat și este cel vinovat în comiterea accidentului (...)”*, deoarece, acestea nu au suport probatoriu pertinent și concludent, iar prin raportul de expertiză nr. 1636, din 24.09.2013, cu referire la întrebarea adresată expertului, și anume, care este locul nemijlocit pe carosabil, unde s-a produs tamponarea unităților de transport reieșind din urmele depistate la locul accidentului, mecanismului și modului tamponării, *s-a concluzionat că, stabilirea exactă a locului de coliziune al vehiculelor în baza materialelor prezentate nu este posibilă deoarece la locul accidentului rutier nu au fost fixate urmele (semne traseologice) necesare pentru soluționarea acestei întrebări.*

6. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar avocatul Russ S. în numele inculpatului, care, invocând temeiul prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță, *cu obligarea ultimei de a dispune efectuarea unei expertize tehnice auto repetat.*

În motivarea recursului, autorul invocă argumente similare cu cele indicate în apelul declarat în numele inculpatului, suplimentar menționând că:

- decizia instanței de apel o consideră ca fiind una neîntemeiată;
- instanța de apel nu s-a expus în privința veridicității, concludenței și pertinentei probelor invocate în cererea de apel;
- instanțele inferioare neîntemeiat și ilegal au ignorat să dea o apreciere cuvenită datelor administrate la fața locului și să stabilească circumstanța esențială a cauzei (*locul tamponării mijloacelor de transport*);
- instanța de apel a ignorat argumentul apărării, precum că expertul la faza urmăririi penale s-a eschivat de a răspunde la întrebările formulate, iar o contraexpertiza *din greșeală* nu a fost solicitată de partea apărării, la examinarea cauzei în prima instanță;
- instanța de apel respingând cererea de numire a expertizei repetate, *a încălcat dreptul inculpatului la apărare, la un proces echitabil și contradictoriu, astfel, încălcându-se dreptul fundamental al inculpatului de a-și dovedi nevinovăția;*

6.1. Acuzatorul de stat a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului declarat de către avocat, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, deoarece criticele recurentului nu au fost argumentate conform exigențelor stipulate de art. 427 din Codul de procedură penală, iar chestiunea de apreciere a probelor nu este temei de drept pentru declararea recursului ordinar.

Totodată, din materialele cauzei rezultă că acțiunile efectuate de organul de urmărire penală au fost legale în cadrul dosarului penal, și nu au fost admise

încălcarea anumitor prevederi ale legii procesual penale ce ar fi condiționat comiterea unor erori grave de drept.

7. Judecând recursul ordinar, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că recursul urmează a fi respins ca inadmisibil, cu menținerea hotărîrii atacate din următoarele considerente.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să respingă recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărîrii atacate.

Conform art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Din textul recursului declarat de avocat, se constată că recurentul invocă drept temei pentru recurs pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul în care *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel*.

În continuare, Colegiul penal lărgit reține că recurentul critică chestiunea de apreciere a probelor, în particular obiectînd asupra schemei locului accidentului rutier, în același timp specificînd că instanțele inferioare au apreciat eronat raportul de expertiză tehnică anexat la materialele cauzei.

Prin urmare, opozabil celor enunțate de recurent, Colegiul penal lărgit, verificînd suplimentar materialele dosarului, specifică că instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptînd o soluție corectă de menținere a sentinței de condamnare a lui Tihon D. în baza art. 264 alin. (4) Cod penal, care este argumentată și corespunzătoare cumulului de probe administrate și nemijlocit verificate în ședințele de judecată în condițiile art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală și, totodată, care au fost just apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, utilității, concludenței, veridicității și coroborării reciproce, în baza cărora s-a stabilit cu certitudine că inculpatul a săvîrșit infracțiunea nominalizată în circumstanțele descrise în actul de sesizare a instanței.

În desfășurarea acestei idei, instanța de recurs specifică că, așa cum rezultă din textul deciziei atacate, instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, cuprinzînd temeiurile de fapt și de drept care au dus, la caz, la respingerea apelului declarat.

Mai mult, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5) Cod de procedură penală, ajungînd la concluzia corectă că sentința atacată urmează a fi menținută fără modificări, din considerentele expuse pe larg în *pct. 5 al prezentei decizii*.

Cu privire la criticele subsidiare ale recurentului precum că instanța de fond și apel au dispus condamnarea arbitrară a inculpatului în baza art. 264 alin. (4) Cod penal, bazîndu-se pe faptul că inculpatul la momentul comiterii

accidentului era în stare de ebrietate alcoolică, fără a se expune argumentat asupra probelor (*schema locului accidentului*), Colegiul penal lărgit le apreciază drept nefondate întrucât potrivit textului deciziei recurate, se constată că instanța de apel verificând suplimentar probele respective le-a descris în textul hotărârii judecătorești și le-a apreciat după propria convingere, mai mult că ele coroborează cu alte materiale ale cauzei, care demonstrează indubitabil vinovăția lui Tihon D. de cele incriminate, astfel, vinovăția inculpatului a fost statuată de instanța de fond și cea de apel reieșind din următoarele probe puse la baza condamnării acestuia: - *declarațiile părții vătămate Cociorvă I. (f.d. 51, vol. II); - declarațiile reprezentantului părții vătămate, Macari A. (f.d. 52, vol. II); - declarațiile martorilor: Ioxa M. (f.d. 53, vol. II), Busuioc M. (f.d. 55, vol. II); - declarațiile expertului Țurcan V. (f.d. 56, vol. II); - procesul-verbal de cercetare la locul accidentului rutier din 04.08.2013 și schița accidentului de circulație cu foto-tabel (f.d. 6-12, vol. I); - procesul-verbal al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului și stării de ebrietate și naturii ei nr. 376, din 04.08.2013, de la inculpatul Tihon D. (f.d. 73-74, vol. I); - rezultatele examinării probelor de sânge, colectate de la cetățeanul Tihon D. expuse în raportul nr. 01-12/1168, din 15.08.2013, eliberat de DRN (f.d. 69, vol. I); - raportul de expertiză auto-tehnică nr. 1636, din 24.09.2013 (f.d. 98-104, vol. I); - raportul de expertiză medico-legală nr. 206/D, din 16.08.2013 (f.d. 87-88, vol. II); - raportul de expertiză medico-legală nr. 205/D, din 16.08.2013 (f.d. 93-94, vol. I); - raportul de expertiză biologică nr. 987, din 13.09.2013 (f.d. 89-92, vol. I).*

Instanța de recurs reiterează că instanța de apel corect a dispus respingerea apelului declarat, apreciind argumentele expuse în textul cererii, ca fiind nefondate, din motiv că probele nominalizate mai sus, cert dovedesc faptul că inculpatul a comis infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (4) Cod penal în circumstanțele descrise în rechizitoriu.

Colegiul lărgit respinge ca nefondat critica apărării potrivit căreia se invocă încălcarea dreptului la apărare a inculpatului, deoarece a fost respins neîntemeiat demersul prin care s-a solicitat efectuarea unei expertize auto tehnice repetate, pe motiv că nu s-a dat răspuns la unele chestiuni în expertiza tehnică nr. 1636, din 24.09.2013, anexată la materialele cauzei.

La acest capitol, Colegiul lărgit constată că avocatul Russ S. a înaintat un asemenea demers (f.d. 101-102, vol. II), care prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 15.04.2015, a fost respins ca neîntemeiat (f.d. 104-107, vol. II).

Instanța de apel a indicat, că avocatul Russ S. nu a invocat careva temeieri prevăzute de art. 148 alin. (2) Cod procedură penală, or, au fost invocate întrebări la care expertul a formulat răspunsuri, explicând cauzele obiective care au dus la imposibilitatea formulării unor răspunsuri complete. Prin urmare, nu a fost atestată nici o necesitate obiectivă de a dispune efectuarea repetată a acestei expertize.

Așadar, instanța de recurs statuează că critica privind încălcarea dreptului la apărare prin respingerea neîntemeiată a demersului vizat este lipsită de orice suport probant.

Colegiul penal lărgit respinge versiunea apărării precum că, *din procesul-verbal de cercetare la fața locului, a schemei accidentului rutier și a fotografiilor efectuate, nu ar rezulta că anume Tihon D. a ieșit pe contrasens*, deoarece aceasta contravine materialelor cauzei și anume prin: - *declarațiile părții vătămate Cociorvă I.*, date în cadrul urmăririi penale, potrivit cărora, „(...) Tihon Dorin se deplasa foarte repede. Avea viteza foarte mare, în jur de 180 km/h. Toți din mașină îi făceam observații să micșoreze viteza, dar el nu reacționa (f.d. 51, vol. II)”; - *declarațiile martorului Busuioc M.* date în cadrul urmăririi penale, potrivit cărora, „(...) În apropiere de sfârșitul podului de ocolire a or. Orhei, cartierul „Nistean”, Tihon Dorin a ieșit la depășirea unui automobil, după care am observat numai niște lumini ale unui automobil care s-a tamponat frontal cu automobilul în care eu mă aflam. (...)” (f.d. 68, vol. I); - *declarațiile inculpatului Tihon D.* din (procesul-verbal de audiere a bănuitului), potrivit cărora: „(...), eu am ieșit la depășirea unei mașini după care am revenit pe banda a doua, mă deplasam cu o viteză de aproximativ 90 km/h, unde, la un moment dat eu m-am uitat la casetofon pentru a schimba altă melodie, moment în care a avut loc tamponarea (...)” (f.d. 132, vol. I)., respectiv, versiunea apărării nu se încadrează în circumstanțele accidentului rutier, or, potrivit declarațiilor sus menționate și concluziei Raportului de expertiză nr. 1636, din 24.09.2013, din care rezultă că: *în momentul coliziunii, partea stângă din față a automobilului de model „RENAULT MEGANE”, cu n/î OR BN 230, a intrat în contact cu partea stângă din față a automobilului de model „MERCEDES BENZ 208 D”, cu n/î TL AJ 148. Axele longitudinale ale acestor vehicule în momentul de coliziune, este prezentată în schema, care este anexată la raportul de expertiză.*

Totodată, instanța specifică, că în schița accidentului de circulație (f.d. 8, vol. I), se vede *amplasarea în spațiu a automobilelor avariate după comiterea accidentului rutier*, stabilirea poziției exacte a acestora pînă la momentul coliziunii nu a fost posibilă, deoarece automobilele *s-au aflat în stare de mișcare și nu au avut o poziție fixă.*

Faptul că șoferul microbuzului (*martorul*) Ioxa M. din proprie intenție și de bună voie a achitat compensații bănești părții vătămate Macari L., nu semnifică că acesta în mod tacit și-a recunoscut vinovăția pentru producerea accidentului rutier, deoarece: în primul rînd, nu are calitatea procesuală necesară, și-n al doilea rînd, dacă ar fi avut calitatea respectivă, recunoașterea vinovăției urma să fie exprimată în mod expres fie la urmărirea penală, fie la judecarea cauzei.

Așadar, instanța de recurs statuează că versiunile apărării nu coincid cu starea de fapt și cea de drept reținută de instanțele inferioare și totodată contravin materialelor cauzei.

La cele relatate *supra*, Colegiul lărgit concluzionează că temeiul prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, invocat de către recurent, nu

se atestă în speța dată, iar starea de fapt și cea de drept reținută de instanța de apel, concordă cu circumstanțele cauzei și probele verificate în cuprinsul deciziei contestate, din care motive, se impune soluția respingerii recursului avocatului Russ S., ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

8. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de avocatul Russ Sergiu în numele inculpatului Tihon Dorin, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, din 15 aprilie 2015, în cauza penală în privința lui *Tihon Dorin Simion*, cu menținerea hotărârii atacate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată în ședință publică, la 24 decembrie 2015.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti

Ghenadie Nicolaev

Nadejda Toma